

Sygn. akt II Ka 80/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu – II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący	-	SSO Marek Podwójniak (spraw.)
Sędziowie:	- -	SO Jacek Klęk SR (del.) Marzena Światła
Protokolant	-	staż. Monika Szukalska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Sieradzu Anny Duczmaleskiej, po rozpoznaniu w dniu 06 maja 2015 roku sprawy **K. K. (1)**,

oskarżonej z art. 284 § 2 kk, na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej,

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 05 lutego 2015 roku w sprawie II K 814/14,

na podstawie art. 437§1 i 2 kpk w zw. z art. 438 pkt 1 kpk oraz art. 632 pkt 2 kpk :

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnia K. J.-K. od dokonania zarzucanego czynu,
2. kosztami sądowymi postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 80/15

UZASADNIENIE

K. K. (1) oskarżona została o to, że:

w okresie czasu od dnia 15 lutego 2011 roku do dnia 07 października 2014 roku w miejscowości W., powiatu (...), województwa (...) dokonała przywłaszczenia powierzonego mienia ruchomego w postaci samochodu osobowego marki R. (...) nr rej. (...), rok produkcji 2008, numer VIN (...) o wartości 98 tysięcy złotych brutto w którego posiadanie weszła w następstwie zawartej w dniu 16 lipca 2008 roku umowy leasingu operacyjnego o numerze (...) zawartej pomiędzy leasingodawcą (...) SA z siedzibą we W. a leasingobiorcą GOSPODARSTWEM (...) -K. z siedzibą w W. przy ulicy (...), działając w ten sposób, że po rozwiązaniu w dniu 26 stycznia 2011 roku przez leasingodawcę umowy leasingu z powodu niewywiązywania się z warunków zawartej umowy i obowiązku natychmiastowego i bezwarunkowego zwrotu przedmiotu leasingu, pomimo skutecznego doręczenia wezwania do natychmiastowego wydania przedmiotu leasingu, nie zastosowała się do obowiązku zwrotu w/w pojazdu leasingodawcy, przywłaszczając sobie powierzoną jej rzecz ruchomą w postaci samochodu osobowego marki R. (...) nr rej. (...), działając w ten sposób na szkodę firmy (...) S.A. z siedzibą we W., to jest o popełnienie przestępstwa określonego w art. 284 §2 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Sieradzu wydanego w sprawie II K 814/14 w dniu 05 lutego 2015 roku K. K. (1) uznana została za winną dokonania zarzucanego jej czynu z ustaleniem, że został on popełniony w okresie 16.02.2011 r. do 13.06.2011 r. i za to na podstawie art. 284 § 2 k.k. wymierzono jej karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę- na podstawie art. 33 § 2 k.k.-100 stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki na kwotę 10 złotych. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. sąd warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 3 lat. Zasadził też od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 70 złotych tytułem poniesionych w postępowaniu wydatków oraz wymierzył jej opłatę w kwocie 380 złotych.

Wyrok ten zaskarżony został przez obrońcę K. K. (1), który w złożonej apelacji zarzucił mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mający wpływ na jego treść a polegający na uznaniu, że oskarżona działała z zamiarem zatrzymania samochodu R. (...) na własność bez żadnego tytułu dopuszczając się w ten sposób przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. Według skarżącego trudno zgodzić się z organem ferującym kwestionowany wyrok, że K. K. działała z zamiarem bezpośrednim, gdyż chciała dokonać przywłaszczenia powierzonego jej pojazdu mechanicznego, że postąpiła z nim jak właściciel uzyskując go nadal przez następnych kilkadziesiąt miesięcy w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Jak wskazał autor apelacji (przywołując w tej mierze orzecznictwo Sądu Najwyższego) postępowanie oskarżonej poprzez:

- pisemne zwrócenie się do (...) S.A. pismem z dnia 13 czerwca 2011 roku,
- brak jakiegokolwiek reakcji na to pismo przez okres następnych trzech lat,
- użytkowanie samochodu zgodnie z przeznaczeniem dla potrzeb działalności gospodarczej bez podejmowania jakichkolwiek prób jego zbycia czy ukrycia,
- dobrowolne wydanie pojazdu przy pierwszej czynności procesowej (spowodowanej zawiadomieniem o przestępstwie przez pełnomocnika firmy leasingowej)

przeczą tezie o przywłaszczenia przez nią samochodu będącego przedmiotem leasingu.

W oparciu o tak przedstawione zarzuty obrońca K. K. (1) wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej ewentualnie o uchylenie tego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonej zasługuje na uwzględnienie i skutkuje ona zmianą zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie K. K. od dokonania czynu przypisanego jej tym orzeczeniem.

Według sądu odwoławczego w pełni uzasadnione jest stanowisko o braku możliwości- w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy- uznania, że oskarżona dopuściła się przestępstwa przywłaszczenia powierzonego jej mienia w postaci będącego w jej posiadaniu na podstawie zawartej umowy leasingu operacyjnego pojazdu mechanicznego.

Sąd meriti stwierdził, że oskarżona działała z zamiarem bezpośrednim, gdyż chciała dokonać przywłaszczenia powierzonego jej samochodu. Postąpiła z nim jak właściciel użytkując go nadal przez następnych kilkadziesiąt miesięcy w ramach prowadzonej działalności ogrodniczej. Wedle Sądu Rejonowego w Sieradzu we wskazanym w przypisanym zaskarżonym wyrokiem okresie (od 16.02.2011 r. do 13.06.2011 r.) doszło do przywłaszczenia pojazdu. W tym bowiem czasie K. K. miała pełną świadomość, że samochód marki R. (...) winien zostać zwrócony pokrzywdzonemu i że nie ma ona do niego żadnych praw. Pierwsza z wymienionych dat to dzień następny po ostatecznym wezwaniu oskarżonej do zwrotu przedmiotu umowy leasingu, a druga to dzień nadania pisma do (...) S.A. z/s we W.. Jednakże K. K. (1) nadal z samochodem postępowała tak jak ze swoją własnością. Równocześnie organ I instancji (przywołując stanowisko doktryny oraz judykatury Sądu Najwyższego i sądów powszechnych) wskazał,

że dla przyjęcia realizacji znamion przestępstwa przywłaszczenia od strony podmiotowej konieczne jest wykazanie, że oprócz obiektywnego rozporządzenia przez sprawcę cudzą rzeczą ruchomą (cudzym mieniem ruchomym) jego działaniu towarzyszył zamiar zatrzymania tej rzeczy dla siebie albo dla innej osoby, bez żadnego ku temu tytułu.

Podkreślając te-wyrażone jako ostatecznie- zapatrywania brak jest jednoznacznych podstaw do przyjęcia, że postępowanie oskarżonej wobec użytkowanego przez nią pojazdu mechanicznego o oznaczeniu EL 328ES świadczyło, że samochód ten przekazany jej w ramach umowy leasingu został przez nią przywłaszczony. Bezspornego stanowiska o sprzeniewierzeniu tego samochodu zająć nie można. Przecież nie stanowi przywłaszczenia zachowanie, jeżeli z okoliczności sprawy nie wynika jednoznacznie towarzyszący działaniu sprawcy zamiar pozbawienia osoby uprawnionej własności tej rzeczy. Podobnie samo bezprawie zatrzymania rzeczy i używanie jej, nawet w celu osiągnięcia zysku, jeżeli nie towarzyszy mu zamiar pozbawienia własności tej rzeczy przez sprawcę, nie stanowi przestępstwa przywłaszczenia. Musi mu bowiem towarzyszyć zamiar zatrzymania rzeczy dla siebie lub dla innej osoby. O zaistnieniu tego określonego w art. 284 k.k. czynu można mówić dopiero wtedy, gdy zachowanie sprawcy wykazuje cechy dążenia do utrzymania powstałego stanu, czego wyrazem jest to, że traktując tę rzecz jako swoją własność. Dla przestępstwa przywłaszczenia charakterystyczne jest utrzymywanie przez sprawcę spowodowanego przez niego stanu pozbawienia osoby uprawnionej możliwości dysponowania rzeczą, przy czym stan ten powinien mieć charakter trwały. Jednakże warunkiem uznania zatrzymania rzeczy za element przestępstwa przywłaszczenia jest bezprawność tego zachowania. Sąd odwoławczy ma przy tym na uwadze zawarty w wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 30 listopada 1998 r. wydanym w sprawie II Aka 190/98 (KZS 1998, nr 10) pogląd, wedle którego odmowa przez oskarżonego zwrócenia maszyn wydanych mu w ramach leasingu, jak i zapłacenia za nie, dowodzi zamiaru przywłaszczenia sobie ich wartości.

Przede wszystkim jednakże zapatrywanie o braku możliwości przypisania K. K. (1) przestępstwa przywłaszczenia powierzonego jej pojazdu mechanicznego winno być rozpatrywane przez pryzmat całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Jak wskazał Sąd Rejonowy w Sieradzu początkowy okres przestępnego zachowania oskarżonej to dzień 16 lutego 2011 roku (to jest dzień następny po ostatecznym wezwaniu jej do zwrotu przedmiotu leasingu). Faktycznie K. K. (1) w dniu 15.02.2011 roku potwierdziła doręczenie jej pisma określonego „Rozwiązanie umowy”, w którym żądano natychmiastowego i bezwarunkowego zwrotu przedmiotu leasingu w siedzibie (...) S.A. To żądanie było spowodowane rozwiązaniem z dniem 26 stycznia 2011 r. umowy leasingu operacyjnego o numerze (...) zawartej z Gospodarstwem (...) z siedzibą w W.. Z kolei rozwiązanie umowy stanowiło rezultat naruszenia przez leasingobiorcę (oskarżoną) § 17, § 18 i § 19 (...) (ogólnych warunków umowy leasingu operacyjnego złotowego/dewizowego- k. 11-13). To rozwiązanie umowy znajdować oparcie miało w podstawie z § 20 (...). Tymczasem wedle zawartej w tym przepisie regulacji w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek z opłat leasingowych leasingobiorca ponosi odsetki w podwójnej wysokości ustawowej. Niezależnie od tego leasingodawca może rozwiązać tę oraz inne umowy leasingowe zawarte pomiędzy leasingodawcą a leasingobiorcą ze skutkiem natychmiastowym po uprzednim wyznaczeniu leasingobiorcy dodatkowego terminu na piśmie, o ile opóźnienie w zapłacie którejkolwiek z rat przekroczy 14 dni. Dopiero w takiej sytuacji więc leasingodawca ma prawo do natychmiastowego przejęcia posiadania przedmiotu leasingu oraz żądania zapłaty wszystkich pozostałych opłat leasingowych. Tak określona procedura nie została zachowana w przypadku K. K. (1). Również nie zaistniały okoliczności wskazane w ust. 2 § 20 (...). Dlatego też trudno mówić o skuteczności datowanego na 26 stycznia 2011 roku oświadczenia leasingodawcy (...) S.A.) wraz z żądaniem zwrotu będącego w posiadaniu oskarżonej pojazdu mechanicznego.

Z tego też powodu K. K. nie można postawić skutecznego zarzutu sprzeniewierzenia będącego w jej posiadaniu od dnia 16 lutego 2011 roku (dzień następny od daty doręczenia jej oświadczenia o rozwiązaniu umowy) pojazdu, którą to datę organ ferujący zaskarżony wyrok przyjął jako początek naruszającego obowiązujący porządek prawny zachowania oskarżonej, co implikuje stanowisko o braku wyczerpania przez nią znamion przestępstwa przywłaszczenia powierzonego jej mienia. W żadnej mierze tego stanowiska nie może zmienić dążenie K. K. (1) do (pismem z dnia 13 czerwca 2011 roku, która to data przyjęta została jako kończąca w przestępczym jej zachowaniu) swoiście rozumianego przywrócenia obowiązywania umowy leasingu operacyjnego. W żadnym też stopniu przywłaszczenia powierzonego oskarżonego samochodu marki R. (...) nie należy w niniejszym postępowaniu

odwoławczym rozpatrywać jako postępowania mającego miejsce w 2014 roku. Wynika to z okresu przypisanego jej zaskarżonym wyrokiem czynu i zaskarżenia tego rozstrzygnięcia jedynie przez obrońcę oskarżonej, a więc brak jest możliwości czynienia stosownych ustaleń wykraczających poza ramy określone opisem czynu, jakie przyjęto w zaskarżonym wyroku. Równocześnie tego rodzaju ustalenia nie mogłyby być dokonywane przy ewentualnym ponownym rozpoznaniu sprawy.

Mając na względzie przedstawione uwagi zaskarżony wyrok zmieniono w ten sposób, że K. K. (1) uniewinniono od popełnienia zarzucanego jej przestępstwa.

Konsekwencją takiego rozstrzygnięcia już- na podstawie art. 632 pkt. 2 k.p.k.- obciążenie kosztami sądowymi postępowania Skarbu Państwa.